

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lintulajin pesinnän häirintää sekä pesän ja munien hävittämistä

Hakija

Sami Hämäläinen

Asia

Lupahakemus kolmen kalatiiran pesän ja niissä olevien munien hävittämiseen loma-asunnon pihalta kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi Kalajoella Pohjois-Pohjanmaalla.

Hakemus

Hakija hakee lupaa kolmen kalatiiran (*Sterna hirundo*) pesän ja niissä olevien munien hävittämiseen loma-asunnon pihalta. Hakemus koskee myös poikasia. Loma-asunnon osoite on ilmoitettu hakemuksessa.

Pesien siirtäminen ei ole hakijan mukaan mahdollista, koska pesät sijaitsevat loma-asunnon pihapiirissä ja lähistöllä on runsaasti muuta asutusta eli pesille ei löydy järkevää paikkaa lähistöltä. Kalajoen hiekkasärkillä on varmasti hyviä pesimäpaikkoja muualla kuin hakijan perheen loma-asunnon takapihalla.

Lupaa haetaan ajalle 5.6.-31.8.2025 kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Käytännössä pihan terassia ja laituria ei uskalla käyttää ollenkaan, koska kalatiirat hyökkäävät kohti. Erilaisia pelättimiä on asennettu pihapiiriin, mutta niiden vaikutus on ollut vähäinen ja lyhytaikainen. Hakija on keskustellut Kalajoen kunnan viranomaisten kanssa, ja he olivat ymmärtäväisiä asian suhteen ja olivat sitä mieltä, että asialle on syytä jotain tehdä.

Määräykset, joita hakemus koskee

Kalatiira on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Luonnonsuojelulain 70 § kieltää rauhoitettujen lajien tahallisen häirinnän erityisesti lisääntymisaikana. Luonnonsuojelulain 70 §:n mukaan rauhoitettujen eläinlajien pesien sekä munien ja yksilöiden muiden kehitysasteiden ottaminen haltuun, siirtäminen toiseen paikkaan tai muu tahallinen vahingoittaminen on kielletty.

Luonnonsuojelulain 83 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää luvan poiketa kielloista, jollei muuta tyydyttävää ratkaisua ole, mm. kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Poikkeuksesta ei saa olla haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle luvan kalatiirujen pesinnän häirintään, pesien ja niissä olevien munien hävittämiseen sekä poikasten siirtämiseen alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.7.2025 asti.
- 2 Tällä luvalla saa hävittää kolme kalatiiran pesää ja niissä olevat munat hakemuksessa tarkennetun loma-asunnon pihalta. Mikäli kalatiirat rakentavat luvan voimassaoloaikana pihalle uusia pesärakennelmia, saa nekin hävittää.

- 3 Pesien hävittämisen jälkeen piha-alueella tulee kehittää pesinnän ennaltaehkäisyä, jotta kalatiirat eivät palaisi samalle alueelle pesimään. Pesinnän estämiseen voi käyttää mm. pressuesteitä, lippusiimoja, lintupiikkejä ja -verkkoja sekä erilaisia pelotteita kuten haukkaleijoja tai tekokäärmeitä.
- 4 Mikäli poikasia on ehtinyt kuoriutua, saa poikaset siirtää kunhan varmistetaan, että emot näkevät poikasensa siirron ajan. Poikasia ei saa vahingoittaa.
- 5 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 6 Tämä lupa tai sen kopio on oltava mukana toimenpiteitä tehtäessä (esim. puhelimesta) ja pyydettyä lupa on esitettävä.
- 7 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin ja maanomistajiin.
- 8 Varsinais-Suomen ELY-keskus valvoo lupaehtojen noudattamista yhdessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.
- 9 Luvan käytöstä tulee raportoida 31.12.2025 mennessä. Raportti toimitetaan Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kirjaamoon (kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi) päätöksen asianumerolla VARELY/4172/2025 varustettuna. Raportissa tulee ilmetä, kuinka monta munaa pesissä oli sekä milloin ne hävitettiin. Lisäksi tulee kertoa mahdollisista poikasten siirroista ja siitä, miten pesinnän ennaltaehkäisyä on luvan myöntämisen jälkeen kehitetty.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 83 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää kansanterveyden ja yleisen turvallisuuden turvaamiseksi. Loma-asunnon pihalla pesivät kalatiirat aiheuttavat vaaratilanteita hakijan perheelle, ja loma-asunnon piha-alueen käyttämättä jättäminen siihen asti, että poikaset ovat lentokykyisiä, ei ole kohtuullista.

Muuta tyydyttävää ratkaisua kuin pesien ja niissä jo olevien munien hävittäminen ei ole osoitettavissa. Sopivaa siirtopaikkaa ei lähialueelta hakijan mukaan löydy. Toimenpiteet tulee aloittaa mahdollisimman pian luvan saamisesta, mutta koska hakemusta ei pystytty käsittelemään välittömästi, on lupa myönnetty poikasten siirtämiseen sen varalta, että poikasia olisi ehtinyt kuoriutua.

Ehtojen mukaisesti alueella tulee kehittää pesinnän ennaltaehkäisyä ja kokeilla uusia menetelmiä. Soveltuvien menetelmien valinnassa voi tarvittaessa hyödyntää tuholaiistorjunnan asiantuntijaa. Mikäli kalatiirat alkaisivat siitä huolimatta rakentamaan uusia pesärakennelmia, saa ne luvan voimassaoloaikana hävittää. Tässä tapauksessa ennaltaehkäisyä tulee edelleen jatkokehittää. Lupa on myönnetty 31.7.2025 asti voimassa olevana, koska pesien hävittäminen pesimäkauden ulkopuolella 31.7. jälkeen ei edellytä poikkeuslupaa.

Suorittamalla toimenpiteet mahdollisimman aikaisessa vaiheessa pesintää lisätään todennäköisyyttä sille, että kalatiirat voisivat aloittaa uuden pesinnän muualla. Niinpä luvan mukaisilla toimilla ei arvioida olevan vaikutusta kalatiiran suotuisaan suojelutasoon. Lintuja ei myöskään ole sallittua vahingoittaa.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 70 §, 83 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Kalatiirojen pesintä on tällä hetkellä käynnissä ja luvan mukaisesti toimenpiteisiin tulee voida ryhtyä ennen kuin päätös on saavuttanut lainvoiman. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida sen luonteen ja pesivien lintujen aiheuttamien turvallisuusriskien vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiannolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää-Pakkanen ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi
Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus kirjaamo.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi
Oulun poliisilaitos kirjaamo.oulu@poliisi.fi
Kalajoki kalajoenkaupunki@kalajoki.fi
Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys pply@pply.fi
SLL Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri pohjois-pohjanmaa@sll.fi

Suoritemaksu 316 €

Tämä asiakirja VARELY/4172/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/4172/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää-Pakkanen Liisa 10.06.2025 13:29

Ratkaisija Aalto Tapio 10.06.2025 13:31

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Telefax: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.